

**Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)
w konsultacjach decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w sprawie hurtowego rynku
świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji**

W nawiązaniu do konsultacji projektów decyzji dla 75 operatorów działających na rynkach świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) przesyła poniżej swoje uwagi.

1. Uwaga ogólna – ratio konsultowanej regulacji.

Zanim przedstawione zostaną szczegółowe uwagi do projektów decyzji, chcielibyśmy zwrócić uwagę na ratio wprowadzanej obecnie regulacji, która powinna być brana pod uwagę przy rozwiązaniach wprowadzanych dla rynku polskiego.

W tym kontekście przypomnienia wymaga, iż stawka FTR oparta o model bottom-up LRIC miała w swoich założeniach prowadzić do obniżki cen usług telefonicznych a przede wszystkim do wprowadzenia ofert typu non-limit. W efekcie miały zniknąć bariery w komunikacji na wspólnym rynku. **Założenia te pochodzą sprzed prawie 10 lat** (odpowiednie Zalecenie Komisji Europejskiej zostało wydane w 2009 r.). Od tego czasu rynek bardzo się zmienił. Wzrosła rola alternatywnych platform komunikacyjnych – zwłaszcza ze strony OTT, a ceny detalicznych usług telefonicznych spadły. Dodatkowo na polskim rynku wprowadzono rozwiązania regulacyjne oparte o PSI, które w pełni umożliwiły wprowadzenie ofert typu non-limit. **W efekcie, cele, którym przyświecało wprowadzenia stawek FTR opartych o model bottom-up LRIC zostały osiągnięte na bazie dotychczasowej regulacji.** Dodatkowo, rynek telefonii stacjonarnej stracił na znaczeniu w sposób, który zapewne 10 lat temu był trudny do zrozumienia. Z kolei wzrosła potrzeba rozwoju nowoczesnej infrastruktury i technologii – FTTH i 5G, a tym samym środków, które ten rozwój sfinansują.

W tym kontekście powstaje pytanie o ratio wprowadzania na obecnym etapie rozwoju rynku bardzo restrykcyjnej regulacji schyłkowych już usług. W naszej ocenie, **regulacja ta nie odpowiada ani na obecne potrzeby rynku ani nie jest uzasadniona ze względu na obecne interesy konsumentów, dla których kluczowy jest rozwój nowoczesnych technologii.** Wprowadzanie tej regulacji – tylko w celu wypełnienia Zalecenia Komisji Europejskiej z 2009 r. i to w sytuacji, w której trwają prace nad jego aktualizacją (Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej) - nie ma najmniejszego uzasadnienia.

2. Poziom konsultowanej stawki/uwagi dot. modelu bottom-up LRIC

Izba zwraca uwagę, że nowa stawka FTR jest bardzo niska, plasując stawkę polską poniżej średniej europejskiej. **Podkreślenia wymaga, iż konsultowana obecnie stawka ta jest prawie dwukrotnie niższa od stawki FTR, którą rekomenduje Komisja Europejska** w ramach prac nad Kodeksem Łączności Elektronicznej (KE proponuje 0,14 eurocenta/min; polski NRA – ok. 0,075 eurocenta/min). Wprowadzanie przez polskiego regulatora niższej stawki od rekomendowanej przez KE jest dla nas **niezrozumiałe, zwłaszcza wobec uwag wskazanych w pkt 1.**

Jednocześnie model, na podstawie którego stawka została skalkulowana budzi nasze poważane zastrzeżenia. Przede wszystkim należy podkreślić, iż **konsultacje modelu nie spełniają podstawowych zasad konsultacji:**

- model, który został udostępniony jest **niekompletny a niekompletność modelu nie pozwala na właściwą ocenę poprawności działania modelu, czy wysokości obliczonej stawki.**
- braki w modelu dotyczą przyjętych założeń, czy parametrów poszczególnych współczynników, a **nie danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa** (np. brak wartości w komórkach, które są wskaźnikiem wierszy/kolumn z których mają zostać pobrane dane przez funkcje „wyszukaj.poziomo” / „wyszukaj.pionowo”).
- model **nie daje możliwości przeliczenia danych liczbowych.** W modelu zawarte są formuły wykluczające przeliczenia albo dające po zaimplementowaniu liczb wartości zerowe.

W sytuacji, w której stawka FTR jest tak niska **uważamy, że konsultacje modelu (i tym samym samej stawki) powinny zostać powtórzone. Uczestnicy rynku powinni mieć dostęp do modelu w takim zakresie, aby móc ocenić jego założenia oraz zweryfikować wysokość stawki.** W innym przypadku wymóg konsultacji regulacji nie zostanie de facto spełniony.

3. Regulacja ograniczona jest tylko do części podmiotów działających na rynku/ryzyko fraudów.

Regulacji ma być poddanych 75 podmiotów. Izba nie ma wiedzy na podstawie jakich kryteriów podmioty te zostały wskazane jako podmioty, które powinny być poddane regulacji. Z pewnością liczba podmiotów działających na rynku jest znacznie większa (liczba podmiotów wykorzystujących numerację to blisko 600 podmiotów). **Prezes UKE wybierając – na podstawie bliżej nieokreślonych kryteriów – 75 z blisko 600 operatorów de facto wprowadza dyskryminację tych podmiotów, kosztem kilkuset innych graczy.**

Ponadto, datą obowiązywania nowej stawki będzie data doręczenia decyzji dla poszczególnych operatorów. Data 1 stycznia 2019 r. to data dla tych z nich, którzy otrzymają decyzją przed tą datą. W efekcie **nawet wśród wskazanych 75 graczy może dojść do asymetrii rozliczeń, wynikających z różnic w dacie doręczenia decyzji.**

Symetria na rynku zakańczania połączeń jest szczególnie istotna. **Każda asymetria na tym rynku jest narzędziem wykorzystywanym do fraudów** – z którymi Prezes UKE już obecnie się spotyka w swojej praktyce. Już teraz zdarzają się sytuacje wykorzystujące generatory ruchu, czy podmianę numeru A jest widocznym zjawiskiem. Zjawisko fraudów, wobec zwiększenia asymetrii, także się niewątpliwie pogłębi. W efekcie regulacja – zamiast naprawiać rynek - stanie się źródłem nieuczciwych działań.

Prezes UKE powinien podjąć wszelkie działania, które zapobiegą asymetrii – przede wszystkim objąć regulacją wszystkie podmioty oraz zapewnić jednakową datę wejścia nowych stawek w życie – nawet jeśli oznaczałoby to przesunięcie daty wejścia nowej regulacji w życie. Jak bowiem wskazano wcześniej, nie jest ona taka kluczowa dla rynku jak 10 lat temu.

Jeżeli taka symetria nie zostałaby zapewniona (co jednak powinno być priorytetem), Regulator powinien wyrazić zgodę na możliwość odmowy przyjmowania ruchu tranzytowanego od operatorów, którzy odmawiają/opóźniają wdrożenia nowej stawki i przesyłają ruch przez operatorów, którzy zaimplementowali nową stawkę.

4. Ryzyka prawne – niewłaściwa podstawa prawna nowej stawki FTR

Zwracamy uwagę, iż podstawą obowiązku zastosowania nowej stawki FTR jest **art. 44 Prawa telekomunikacyjnego**. Przepis art. 44 Prawa telekomunikacyjnego jest konsekwencją drugiego akapitu w art. 8 ust. 3 Dyrektywy o dostępie, który przewiduje możliwość ustanowienia przez państwo członkowskie obowiązków dotyczących dostępu lub połączeń sieci, **które nie zostały przewidziane w dyrektywie, tj. w art. 9-13 dyrektywy.**

Z kolei Zalecenie Komisji Europejskiej z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych (2009/396/WE) wskazuje, że stawka **FTR określana na podstawie modelu bottom-up LRIC jest realizacją art. 13 dyrektywy.**

Podczas nakładania kontroli kosztów i obowiązków w zakresie księgowania kosztów zgodnie z art. 13 dyrektywy 2002/19/WE na operatorów wyznaczonych przez krajowe organy regulacyjne (NRA) ze względu na ich znaczącą pozycję rynkową na rynkach hurtowego zakańczania połączeń głosowych w poszczególnych publicznych sieciach telefonicznych (zwanym dalej "rynkami zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych") w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE, krajowe organy regulacyjne powinny ustanowić stawki za zakańczanie połączeń w oparciu o koszty poniesione przez efektywnego operatora. Oznacza to, że stawki te będą również symetryczne.

W efekcie zastosowana podstawa prawna nowej stawki FTR jest niezgodna z Zaleceniem KE oraz przepisami Prawa telekomunikacyjnego. Jest to o tyle istotne, że **w wyniku postępowań odwoławczych może dojść do uwzględnienia tego zarzutu i tym samym asymetrii oraz wstecznych rozliczeń. W celu zachowania bezpieczeństwa regulacyjnego należy podstawę prawną zmienić a następnie powtórzyć konsultacje (aby uniknąć także i w tym zakresie zarzutów).**

Przedstawiając powyższe uwagi, wnosimy o ich uwzględnienie.